

പായലുകളുടെ നിഴൽ

എന്റെ വീട്ടിലെ വലിയ ഡൈനിങ് ഹാളിൽ ഒരുച്ചയ്ക്ക് ഞാനും കമലും ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. നാലുമണിക്ക് ചായകുടിക്കാൻ ഭർത്താവു വരുമെന്നു പറഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ഞാൻ കേക്കുണ്ടാക്കുവാനുള്ള കോഴിമുട്ടബീറ്ററിൽ ഇട്ടുശരിയാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കമൽ എന്റെ കണ്ണുകളിൽ നോക്കാറില്ല. ഞാനും അങ്ങനെ തന്നെ. പരസ്പരം അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള ഈ ചുരുക്കിത്തൊഴിക്കുന്ന കണ്ണടച്ച പായലുകളുടെ പശ്ചാത്തപ്തം എങ്ങനെയെങ്കിലും സന്തോഷിച്ചു.

കമലിന് ഒരിക്കലും വെറുതെ കുറെ നേരം ഇരിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. കൈവിരൽ ഞൊടിപ്പോയി തീപ്പെട്ടിപ്പോയി ചെറുതായി പൊട്ടിപ്പോയി എന്തെങ്കിലും ചെറിയ ശബ്ദം അയാൾ എപ്പോഴും ഉണ്ടാക്കും. മുൻപിലിരുന്ന അയാളുടെ കണ്ണുകളിൽ നോക്കാനാവാത്തപ്പോൾ ഈ ശബ്ദങ്ങളൊക്കെ വളരെ നല്ലതായി എനിക്കുതോന്നും. എന്നിട്ട് ഞാൻ ആശബ്ദങ്ങളിലേക്ക് നോക്കിയിരിക്കും.

കമൽ നിർബ്ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വരു, നമുക്കു പുറത്തുപോയി എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാം. പരസ്പരം വെള്ളം തെറിപ്പിക്കുകയോ, ബ്ലൂബേഡ് റെസ്പോണ്ടറിൽ കയറിച്ചായകുടിക്കുകയോ, എന്തെങ്കിലും വരു.”

“രവിവരമായില്ലേ കമൽ?” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

കമലിന്റെ തീരെ ശുഷ്കിച്ച ശബ്ദം എനിക്കിഷ്ടമല്ലെങ്കിലും അയാൾ ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ എനിക്കിഷ്ടമായിരുന്നു. പലർക്കും ചെയ്യാനാവാത്തത് ചെയ്തെന്നു വരുത്താൻ കമലിനിഷ്ടമായിരുന്നു. എന്നു വെച്ചാൽ, വളരെ ഉയരമുള്ള ഒരു മതിലിന് മുകളിൽ നിന്നു ചാടാൻ, തീരെ ഭംഗിയില്ലാത്ത വേഷമുള്ള കൂട്ടി എല്ലാവരും കാണുക തന്റെ മുറിയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാൻ, വളരെ ചെറിയ കുട്ടികളുടെ കൂടെ നൊണ്ടിക്കളിക്കാൻ, പിന്നെ ചീറുന്ന കാറ്റിൽ മലയുടെ തുഞ്ചത്ത് ഒരു ക്യാമറയുമായി കേറാൻ.

കമൽ വീട്ടിൽ വരുമ്പോഴൊക്കെ എനിക്ക് സന്തോഷം തോന്നും. അതുകൊണ്ട് ചുടുള്ള കാപ്പിയും ചെറിയ പ്ലേറ്റ് നിറയെ മസാല ചേർത്ത കടലയും കൊടുത്ത് ഞാൻ പറയും: “കമൽ, ഇരിക്കൂ. എന്താണ് അമ്മയെ കൊണ്ടുവരാത്തത്? ഇനി ഒരിക്കലാവട്ടെ, ഞാനങ്ങോട്ടുവന്ന് അമ്മയെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരാം.”

അമ്മയുടെ കാര്യം റൂട്ടെ പറയുന്നതാണെന്ന് കമലിനും എനിക്കുമറിയാം. അതുകൊണ്ട് കമൽ പറയും, ഇനിയൊരു ദിവസം തീർച്ചയായും കൊണ്ടുവരാം. ഞാനിപ്പോൾ സ്റ്റുഡിയോയിൽ നിന്നാണു വരുന്നത്. പക്ഷേ, നിങ്ങൾ എന്റെ വീട്ടിൽ വന്ന് എന്റെ അമ്മയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരു. അതുതന്നെയാണ് അതിന്റെ വഴി.

എനിക്ക് കുട്ടികളുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഭർത്താവിന്റെ കാറിന്റെ ഹോൺ കേൾക്കുന്നതും കാത്ത് ഇരിക്കുകയാണ് ഞാൻ വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ പതിവ്. വാഴയിലയിൽ പൊതിഞ്ഞ മുല്ലപ്പൂവ് കൈയിൽ തന്ന് കവിളിൽ സ്നേഹത്തോടെ തട്ടുമ്പോൾ ഭർത്താവ് പറയും: “നേരം കുറെയായി അല്ലേ? ജീവിതം നമ്മളറിയാതെ കൈവിരലുകൾക്കുള്ളിലൂടെ ചോരുന്നു.”

മുല്ലപ്പൂവ് ഭംഗിയിൽ ചൂടി ഞാൻ ഭർത്താവിന് ഭക്ഷണം വിളമ്പും. പിന്നെ ഭക്ഷണം കഴിയുന്നതുവരെ, ഭർത്താവിന്റെ വൃത്തിയുള്ള നഖങ്ങളിലും ഇടതുടർന്നു നരയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുന്ന തലമുടിയിലും ഒക്കെ ഞാൻ നോക്കിയിരിക്കും. അപ്പോഴൊക്കെ എനിക്ക്, എന്റെ തറവാട്ടുവീട്ടിലെ വലിയ കുളത്തിന്റെ വക്കത്ത് തഴച്ചുവളർന്നുനിൽക്കുന്ന കൈതയെ ഓർമ്മവരും. പിന്നെ അതിന്റെ നിഴലുകൾ പതിയുന്ന പച്ചനിറമുള്ള വെള്ളത്തിനെ, കുളത്തിന്റെ കോണിൽ പടരാൻ തുടങ്ങിയിരുന്ന പായലിനെ.

അങ്ങനെ ഒരു ദിവസം, ഭർത്താവിന്റെ കാറിന്റെ ശബ്ദവും പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കെ കമൽ വന്നു കയറി. ടെന്നീസ് കോർട്ടിൽ നിന്നും വരികയായിരുന്നു കമൽ എന്നു തോന്നുന്നു. വന്നപാടെ കമൽ കിതച്ചുകൊണ്ടാണെന്ന ഭാവത്തിൽ പറഞ്ഞു: കുറച്ചു വെള്ളം തരു. എവിടെ രവി?”

“വന്നില്ല.” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

കമൽ വെള്ളം കുടിച്ചില്ല. കൈകൾക്കുള്ളിൽ മുഖം വെച്ച് വെറുതെ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു കമൽ. വെള്ളം, വേണ്ടിയിട്ടല്ല കമൽ ചോദിച്ചതെന്ന് എനിക്ക് ആദ്യമേ അറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് വെള്ളം നീക്കിവെച്ച് ഞാൻ കമലിനെതിരെ വെറുതെ ഇരുന്നു.

ഫാനിന്റെ ചെറിയ ശബ്ദം ഞങ്ങൾക്കുമുകളിൽത്തന്നെ നിന്നു. അപ്പോഴാണ് കമൽ എന്റെ കണ്ണുകളിൽ നോക്കിയത്. ഞാൻ വളരെ വേഗം ഓടി രക്ഷപ്പെടുന്ന ഭാവത്തിൽ കമലിന്റെ പുറംകൈയിലെ കട്ടി കൂടിയ രോമപാളിയിൽ നോക്കി. എന്റെ കണ്ണുകളെ എവിടെ വയ്ക്കണമെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല. സത്യം. എന്റെ കണ്ണുകൾ ഇങ്ങനെ ആർക്കും കാണാവുന്ന വിധത്തിൽ പുറത്തായിപ്പോയതിൽ എനിക്ക് വല്ലാത്ത വിഷമം തോന്നി.

“കമൽ വെള്ളം കുടിച്ചോളൂ,” ഞാൻ പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് വെള്ളം കമലിന്റെ അടുത്തു ക്നീക്കിവെച്ചു.

വെള്ളം, നിനിമയിലെ നായകന്മാരെപ്പോലെ, കമൽ ഒറ്റത്തട്ട് തട്ടി. വെള്ളവും കുപ്പിച്ചിലും നിലത്തും ചിതറിയിപ്പോൾ, എന്തെങ്കിലും ഒരു ജോലി കിട്ടിയ സന്തോഷത്തിൽ ഞാനെല്ലാം തുടച്ചു വൃത്തിയാക്കാൻ

ഒരുവെട്ടു. അപ്പോഴാണ് ഭർത്താവ് കടന്നുവന്നത്. ഭർത്താവിന്റെ ടൈയും കോട്ടും കൊണ്ടുവയ്ക്കാൻ അകത്തു പോകുമ്പോഴും ഞാനാഗ്രഹിച്ചു. എന്റെ കണ്ണുകൾ എന്റെ മുഖത്തു വേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്ന്.

അതിനൊരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതായപ്പോൾ ഞാൻ ഇനി പിന്നെ കമലിനെ കാണുമ്പോൾ പറയണമെന്നു വെച്ചു. പക്ഷേ, കമൽ തട്ടിയത് ഒരു ഗ്ലാസ് വെള്ളമല്ലെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ഇരുവർക്കും അറിയാം. ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾ സ്വയം വിശ്വസിച്ചിരുന്ന മറയാണ് കമൽ തട്ടിയത്. അതു തീരെ കീറിപ്പോയ സ്ഥിതിക്ക് ഇനി പറയാനും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല ഒന്നും. ഏതായാലും അതൊന്നും വേണ്ടിവന്നില്ല. പരസ്പരം നോക്കാതെ ഞങ്ങൾ കാപ്പി കുടിക്കുകയും മസാല ചെർത്ത കടല തിന്നുകയും ചെയ്തു. പകരം നഖത്തുവുകുളിലും തീപ്പെട്ടിക്കോലുകളിലും ഒക്കെ നോക്കാൻ തുടങ്ങി. കത്തിച്ചു ബാക്കിയിട്ട സിഗററുകുറ്റിയിലെ പുകയില മേശപ്പുറത്ത് ഉതിർത്തിട്ടുകൊണ്ട് കമൽ പുറത്ത് എന്നെ ചായ കുടിക്കാൻ വിളിക്കും. ഭർത്താവിനു കെക്കുണ്ടാക്കാനുള്ള കോഴിമുട്ടബീറ്ററിലിട്ടുകറക്കിക്കൊണ്ട്, ഞാൻ വരാം എന്നു പറയും.

വിജനമായ വഴിയിലൂടെ, എതിരെ വരുന്ന കാറ്റ് ശ്വാസം മുട്ടിക്കുന്നത്ര വേഗത്തിൽ കാരോടിക്കുമ്പോൾ, രോമം നിറഞ്ഞ കൈത്തണ്ടയിലെ ഞരമ്പുകൾ നല്ലപോലെ തെളിയുമ്പോൾ, നനവുള്ള കമലിന്റെ കണ്ണുകൾ കാണുമ്പോൾ എനിക്കു തോന്നും, ജീവിതം തുടങ്ങുന്നതും അവസാനിക്കുന്നതും ഒരിക്കലും ജനനത്തിലും മരണത്തിലുമല്ലെന്ന്. പലർക്കും അതു പലയിടത്തുവെച്ചു തുടങ്ങുന്നു. പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കാതെ അത് എവിടെയൊക്കെയോ അവസാനിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഞാൻ ഒന്നും പറയില്ല. കമലിന് അത്ര വേഗത്തിൽ കാരോടിക്കുമ്പോൾ ഒന്നും പറയുന്നത് ഇഷ്ടമാവാറില്ല.

“അതിവേഗം നമുക്കെതിരെ വലുതാവുന്ന പാത കാരിനടിയിലൂടെ നമ്മുടെ പിന്നിലേക്ക് ഓടുന്നതു കാണുമ്പോൾ എനിക്ക് സന്തോഷം തോന്നും.” കമൽ പറയാറുണ്ട്: “ഈ വേഗം എതിരാളിയുടെ ഹൃദയത്തിലേക്കാഴ്ത്തുന്ന കത്തിയുടെ മുർച്ചയെയാണ് എന്നെ ഓർമ്മിപ്പിക്കാറ്. പിന്നെ, ഞാൻ ജയിക്കുകയാണെന്നു തോന്നും. എന്ത് അർത്ഥശൂന്യത. ഈ പാത പിന്നെയും നീളുകതന്നെയാണ്. എത്രകാലം ഇങ്ങനെ കത്തിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടാകാൻ പറ്റും?”

പക്ഷേ, കമൽ ഇതൊക്കെ വെറുതെ പറയുകയാണ്, എനിക്കറിയാം. മലയുടെ തുമ്പത്തുനിന്നും താഴോട്ടു ചാടുന്നതും, ആപത്തുവരുത്തുന്ന വേഗത്തിൽ കാരോടിക്കുന്നതും, വൃത്തികെട്ട വേശ്യകളെ കൂടെ കൊണ്ടു നടക്കുന്നതും ഒക്കെ എന്തിനാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. എവിടെയാണ് കമലിനെ ഒളിപ്പിക്കുക? ഞാൻ ആലോചിക്കാറുണ്ട്. നിർത്താതെ പിൻതുടരുന്ന സ്വന്തം സംശയങ്ങളിൽനിന്നും എവിടെയാണ് ഒളിപ്പിക്കുക? വേശ്യകളുടെ മടിയിൽ, എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ, ശ്വാസം മുട്ടുന്ന വേഗത്തിൽ? ചിലപ്പോൾ കമലിന്റെ മുഖത്തെ ദയനീയമായ അസഹ്യത കാണുമ്പോൾ, ബുദ്ധിമതിയായ ഒരു ഭാര്യയാണെന്നു നടിച്ച് ഞാൻ പറയും: “പറ്റില്ല കമൽ, അവനവനിലേക്കു തന്നെയുള്ള മടക്കയാത്രയാണ് നാമൊക്കെ തുടങ്ങുന്നത്.” ഒരു വലിയ വിഡ്ഢിത്തം കേട്ട ഭാവത്തിൽ കമൽ വെറുപ്പോടെ എന്റെ നേരെ കണ്ണയയ്ക്കും. എന്നിട്ട് കമൽ പറയും: “നോക്കൂ, നിങ്ങളുടെ ഫിലോസഫിയൊന്നും എന്നോടില്ലേ. മടക്കയാത്രയാണത്രെ! നാം എല്ലാവരും നമ്മിൽനിന്നുമാണ് ഓടുന്നത്. മടക്കമില്ലാത്തതുമാണ് ആയാത്ര.”

ഒരുപക്ഷേ, നിങ്ങൾ പറയുന്നതും ശരിയാവും.” കമൽ കാപ്പിക്കോപ്പ വട്ടത്തിൽ തിരിച്ചുകൊണ്ട് പറയും പിന്നെ.

ഞാൻ ഒന്നും പറയില്ല. ഞങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു വീണ്ടും ചൂടുള്ള കാപ്പി പതുക്കെ കുടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഒരുപക്ഷേ, ഭർത്താവ് വരുന്നതുവരെ, അല്ലെങ്കിൽ ഇരുട്ടിൽ ഒന്നും കാണാതാവുന്നതുവരെ, ഞങ്ങൾ ഇരിക്കും. അങ്ങനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു തോന്നാറുണ്ട് കമലിനെ എന്റെ ഉള്ളിൽ ഒളിപ്പിക്കാൻ. ഹൃദയത്തിൽ കമലിനേയും ഒളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുക, എന്റെ ഉള്ളിൽ മാത്രമാണ് കമലെന്നു അറിയുക. ഒരുപക്ഷേ, കമലിന് എന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ താളത്തിൽ തിരുത്തലുകളുണ്ടാക്കാൻ പറ്റിയേക്കും, ഞാനോർക്കും.”

ഇത്തരം ആലോചനകൾ വളരെ അധികമായാൽ ഞാൻ പറയും, കമൽ കാപ്പിയിൽ മധുരമില്ല തീരെ, അല്ലേ? കുറച്ചുകൂടി ഇടവെച്ചെടുക്കാൻ?

ഒരു ചെറിയ മുളലോടെ കമൽ കപ്പ് നീട്ടിത്തരും. കമലിന്റെ കൈവിരലുകളിൽ തൊടാതിരിക്കാൻ ആവുന്നത്ര ശ്രദ്ധിച്ച് ഞാൻ പഞ്ചസാര കാപ്പിയിലിടും. കമൽ അപ്പോൾ എന്റെ മുഖത്തേക്ക് നോക്കുമെന്നറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ വളരെ പ്രധാനമാണെന്ന മട്ടിൽ മറ്റേവിടെയെങ്കിലും നോക്കും. അവസാനം മേശപ്പുറത്ത് കൊളുത്തിവെച്ച മെഴുകുതിരിവെളിച്ചത്തിൽ കാണാവുന്ന കമലിന്റെ പാതിമുഖം ഒരു സ്വപ്നമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങും.

“അമ്മകാത്തിരിക്കും കമൽ.” അപ്പോൾ ഞാൻ പറയും: “നേരം കുറേയായി.”

പിന്നെ രാത്രി, കട്ടിലിൽ ഭർത്താവിന്റെ അടുത്ത് കണ്ണുതുറന്നു കിടക്കെ ഞാൻ പറയും: “നോക്കൂ, ഇന്നു കമൽ വന്നിരുന്നു.”

“കമൽ നശിക്കുകയാണ്.” ഭർത്താവു പറയും: “നിനക്കൊന്നു പറഞ്ഞു നോക്കിക്കൂടെ കൂട്ടീ?”

എന്റെ വയറിൽ വെച്ചിരുന്ന ഭർത്താവിന്റെ കൈക്കുമീതെ തലോടിക്കൊണ്ട്, ഉറക്കത്തിലെ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേർത്തശ്വാസോച്ഛ്വാസം കേട്ടുകൊണ്ട് ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കാൻ തുടങ്ങും.

വാഴയിലയിലെ കുറച്ചു മുല്ലപ്പൂവും മുറ്റിത്തഴച്ച കൈതയും പിന്നെ ഇരുട്ടിൽ കത്തിച്ചുവെച്ച മെഴുകുതിരിയുടെ മനോഹരമായ ഒരു തുണ്ടു വെളിച്ചവും എല്ലാംകൂടി കൂഴഞ്ഞുമറിയും. പച്ചനിറമുള്ള വെള്ളത്തിൽനിറച്ചോളങ്ങളുണ്ടാവും. വേഗമുറങ്ങാൻ വളരെയധികം ആഗ്രഹിക്കും ഞാൻ.

പക്ഷേ, കമലിനെ കണ്ടുമുട്ടിയ ദിവസം മുതൽ ഇതെല്ലാം ഇങ്ങനെ തന്നെയേ ആവൂ എന്നെനിക്കറിയാമായിരുന്നു.

അതുകൊണ്ട് ഈ ഉച്ചയ്ക്ക് പരസ്പരം കണ്ണുകളിൽ നോക്കാതെ ഞങ്ങൾ നേർക്കുനേരെ ഇരിക്കുമ്പോഴും കമൽ പുറത്തുപോയി ബ്ലബേഡ് റസ്റ്റോറന്റിൽ കയറി ചായകുടിക്കാൻ എന്നെ ക്ഷണിക്കുമ്പോഴും അതെല്ലാം വളരെ സ്വാഭാവികമായിത്തോന്നി എന്നിക്ക്. കമൽ ശാഠ്യം പിടിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയെപ്പോലെ വെറുതെ നിർബന്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“ഇന്ന് നാലുമണിക്ക് ചായകുടിക്കാൻ രവി വരും.” ഞാൻ പറഞ്ഞു: “ഞാനതിന് കേക്കുണ്ടാക്കുന്നതു കണ്ടില്ലേ

കമൽ? എങ്ങനെയാണ് ഞാനിപ്പോൾ പുറത്തുവരിക?”

കമൽ ഒരു മുന്നറിവും തരാതെ പെട്ടെന്ന് എന്റേ കണ്ണുകളിൽത്തന്നെ നോക്കി. കമലിന്റെ കണ്ണുകൾ ഒരു തെറ്റും കൂടാതെ ഇത്ര പെട്ടെന്ന് എന്റെ കണ്ണുകളിൽത്തന്നെ നോക്കിയപ്പോൾ എനിക്കതിശയം തോന്നി. എങ്ങനെയാണ് എന്റെ കണ്ണുകൾ എവിടെയാണെന്നു കമലിനിത്ര വേഗം മനസ്സിലായത്?

എഗ്ബീറ്റർ മാറ്റിവെച്ച് ഞാനെഴുന്നേറ്റപ്പോഴാണ്.

“സാരി മാറ്റട്ടെ ഞാൻ.” ഞാൻ പറഞ്ഞു: “മുഖം കഴുകി തയ്യാറായിക്കോളൂ.”

കണ്ണാടിയിൽ എന്റെ കണ്ണുകൾ കണ്ടപ്പോൾ ഞാൻ വീണ്ടും ഓർത്തു. അത് പുറത്തുവേണ്ടായിരുന്നു. ഉള്ളിൽ എനിക്കുമാത്രം കാണാവുന്ന എവിടെയെങ്കിലും മതിയായിരുന്നു അത്.

പിന്നെ, കമലിനു പുറംതിരിഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ട്, ഞാനെന്റെ ഭർത്താവിന്, അത്യാവശ്യമായി പുറത്തുപോവുകയാണെന്ന്, ഫോൺ ചെയ്തു.

“ഉം. അമ്മ കാത്തരിക്കും.” ഞാൻ കമലിനു നേരെ തിരിയുമ്പോൾ കമൽ പെട്ടെന്നു പറഞ്ഞു: ‘ഇന്നെനിക്ക് അമ്മയെ അമ്പലത്തിൽ കൊണ്ടുപോണം.’

ഞാൻ നീക്കിവെച്ചിരുന്ന എഗ്ബീറ്റർ കമൽ എന്റെ കൈയിൽ എടുത്തുതന്നു.

ഒരുതുണ്ട് മെഴുകുതിരി വെളിച്ചമല്ലാതെ എന്നോടൊന്നും ആവശ്യപ്പെടരുതെന്ന് കമലിനോട് പറയാൻ ഞാൻ പുറപ്പെട്ടതാണ്. പക്ഷേ, എന്റെ ഭർത്താവ് കമലിനെപ്പറ്റി പറയാറുള്ളത് ഞാൻ പൊടുന്നനെ ഓർത്തു. പിന്നെ ഞാൻ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല, അമ്മയെക്കൊണ്ടു പോകുന്ന കാര്യം മറക്കാൻ പാടില്ല കമൽ എന്നതൊഴിച്ചു.

ഇരുട്ടിൽ ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ കൊല്ലത്തിവയ്ക്കാറുള്ള മെഴുകുതിരിയുടെ ഭംഗിയുള്ള സ്റ്റാൻഡിൽ തീപ്പെട്ടിക്കോലുകൾ പൊട്ടിച്ചു നിറച്ചുകൊണ്ട് എഴുന്നേൽക്കാതെ ഇരിക്കുന്ന കമലിനെ കണ്ടപ്പോൾ, വളരെ പെട്ടെന്ന് വർഷകാലത്ത് എന്റെ വീട്ടിന്റെ മുന്നിലൂടെ കലങ്ങി കുതിച്ചൊഴുന്ന തോടിന്റെ വേഗത്തിൽ, പച്ചനിറമുള്ള കുറെ വെള്ളവും കൈതയുടെ നിഴലുകളും മലയുടെ മുകളിൽ ചീരിയടിക്കുന്ന കാറ്റും പൊട്ടിച്ചിട്ട കുറെ തീപ്പെട്ടിക്കോലുകളും ഞാനെന്ന ഭാവത്തിന്റെ മിന്നുന്ന തരികളും എല്ലാകൂടി എന്റെ മുന്നിൽ അടിഞ്ഞുകൂടി. അതിനൊക്കെ അടിയിൽ ഒന്നും വ്യക്തമല്ലാത്തതണുത്ത ആഴം. അതിലേക്കു നോക്കി നില്ക്കാൻ എനിക്ക് രസം തോന്നി. രവി പറയാറുള്ളതുപോലെ, നമുക്ക് നമ്മെ ഏറ്റുവാങ്ങാൻ നമ്മുടെ മനസ്സുകളേ ഉള്ളൂ എന്നുവരാം.